

La taronja, pitjor que mai

Per tal de poder fer front a la superproducció d'algunes varietats, cal que s'inicie un procés de reconversió al sector de la taronja, semblant al que s'ha realitzat en la indústria. I a més, cal que la climatologia no estiga en contra.

Onofre Sanmartín

El 5 i 6 de febrer van bufar vents al País Valencià per damunt dels 100 km./h., provocant pèrdues en el sector cítricol per valor de 17.000 milions de pessetes i tirant a terra més de 200.000 tones de fruita, cosa que suposa entre el 20 i el 30% de la collita que quedava a l'arbre. Els vents han sigut el súmmum del desastre del sector, que des del començament de la campanya, al setembre de 1987, ha sofert pedregades, inundacions, temperatures extremadament altes i un ambient molt humit. Tot plegat ha llançat a perdre més d'un milió de tones de fruita.

Malgrat haver-se perdut aquesta quantitat, els tres milions que s'hauran collit quan acabe la campanya hauran costat de vendre. El mercat europeu s'ha mostrat reticent a consumir cítrics aquest hivern perquè no ha fet fred i, a més, la competència d'altres països productors augmenta cada any. El resultat final d'aquestes circumstàncies fa que, fins ara, els preus ofertats, tant en el camp com en el mercat, hagen estat molt baixos.

El problema ve de lluny

«La problemàtica del sector cítricol no és conjuntural sinó estructural. La situació d'enguany, agreujada per inclemències meteorològiques i per la reticència al consum a Europa, no és nova. Fa temps que se sap, però ara per ara és imprescindible la reconversió del sector».

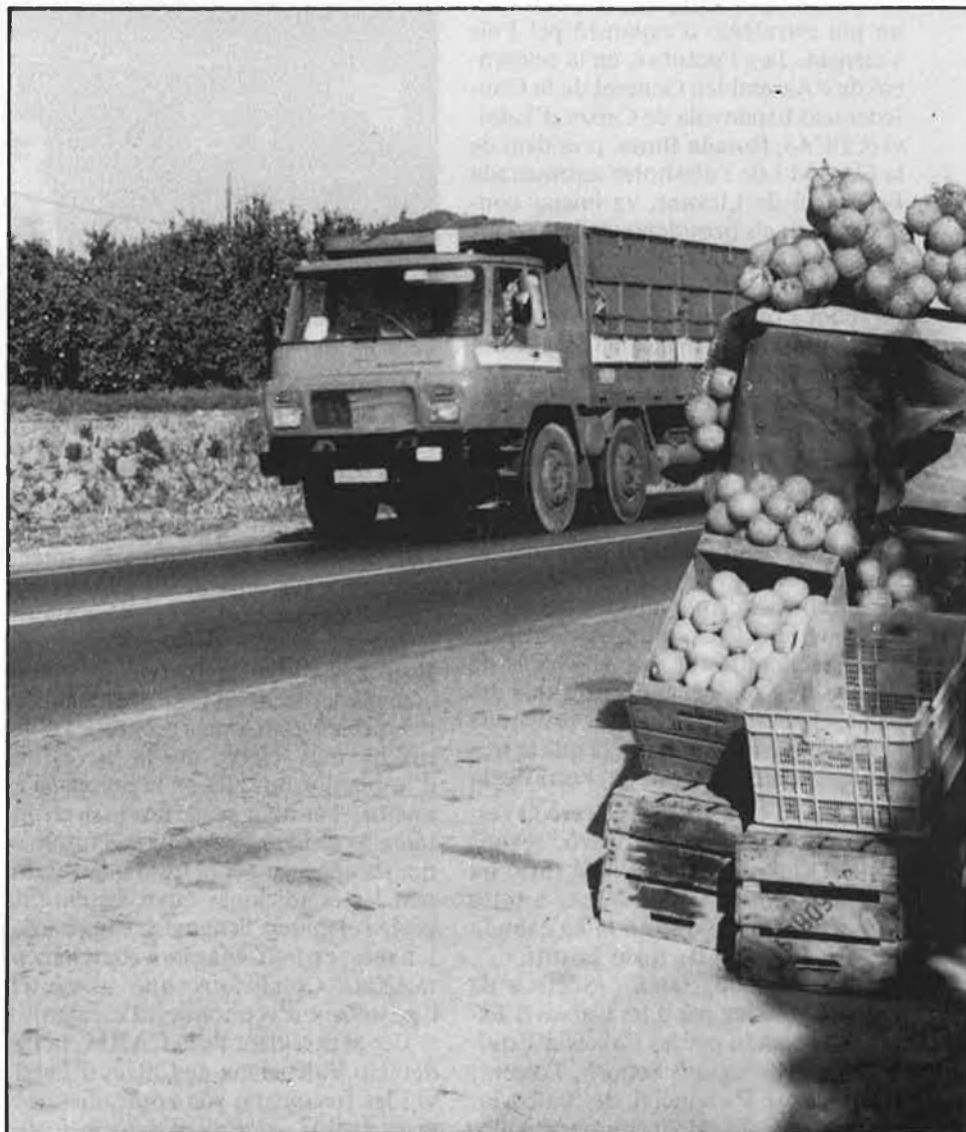
Qui afirma això és Joan Ramon Peris, secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià. Per a ell, el diagnòstic és clar: «Hi ha sobrecàrrega de producció en les varietats de primera temporada. Sobren satsumes, clementines orovals i navelines i cal empeltar varietats més precoces i més tardanes».

Fins fa uns anys, la mandarina satsuma es venia molt bé i a bon preu. Coincidia en el temps amb la clemen-

tina, escassa i considerada com un luxe. Però a hores d'ara, la producció de clementines s'ha multiplicat fins arribar a un excés d'aquesta varietat. Això ha fet que la satsuma, de pitjor qualitat, perda mercat a favor de la clementina. De clementines, per la seua banda, n'hi ha de dues classes: nuleres i orovals. Aquesta darrera es bufa molt prompte i cal collir-la prompte de l'arbre. Això fa que, a l'igual que les satsumes, també sobren orovals. I finalment, entren en joc les taronges navelina i navel. La navelina és molt precoç i competeix amb la clementina nulera, però també amb la navel, que

aguanta més. Conclusió: també sobren navelines.

Aquesta explicació evidencia, segons manifesta Joan Ramon Peris, la necessitat de produir noves varietats: «Tots ho sabem, això, però enguany ha quedat demostrat. Cal comptar que la campanya ha tingut aspectes positius, com ara la retirada de satsumes i clementines. El 30 de desembre entrà en vigor el reial decret que recull els preus de base de compra i de retirada d'aquestes varietats. És va fer tard, no va provocar cap pujada en el mercat perquè la fruita, al gener, estava bastant deteriorada. Però, malgrat això,

Cítrics: preus baixos i mercats reticents.

el decret de retirada és una fita històrica, crea precedent».

Peris, de la Unió de Llauradors, també creu que la necessitat de noves varietats queda demostrada fent una breu anàlisi a les pèrdues de producció: «A l'octubre, la producció alfarassada —prevista mesurant a ull la quantitat de fruita que hi havia al camp— era de quatre milions i mig de tones. Finalment, es quedarà en tres milions a causa de les pèrdues. Si la producció real hagués sigut la prevista a l'octubre, els preus de venda en el camp haurien sigut encara més baixos».

Reconversió i expansió

Sembla clar que cal noves varietats. Però produir-ne de noves costa molts diners. I és ací on sorgeixen els problemes. ¿Qui ha de pagar els empelts?

La Unió de Llauradors i Ramaders ho té clar: «El sector industrial rep diners de l'administració per mamprendre la reconversió. Nosaltres també de-

PÈRDUES (TN)			
Pedregades (octubre)	—		
Inundacions (novembre)	De 500.000 a 1.000.000		
Humitat/Calor (gener)	155.000		
Vents (gener)	+ 200.000		
TOTAL	+ 1.000.000		

COLLITA (TN)			
Balanç Campanya 86-87	Previsió Cam. 87-88 (càlcul per aforament) setembre	Previsió Cam. 87-88 (prod. alfarassada) octubre	Previsió (restant les pèrdues) febrer
2.955.800	3.299.800	+ 4.000.000	± 3.000.000

manem ajuts institucionals. Exigim que les administracions (Comunitat Europea, govern central i comunitats autònomes) financen l'empeltada cap a varietats desitjables».

L'altre gran problema existent avui al món cítricol és la constant expansió de nous conreus. Joan Ramon Peris pensa que s'ha d'acabar urgentment amb les expansions: «La producció podria haver superat enguany els quatre milions de tones. En els pròxims anys la producció anirà en augment perquè encara hi ha molts plançons joves. I el pitjor de tot és que l'administració ajuda a qui fa nous plançons en terrenys que mai no han ocupat els cítrics. Cal prohibir ja l'expansió del conreu i dedicar els diners públics que es gasten en els nous plançons per al procés de reconversió. A més, la prohibició ha de ser a nivell de tot l'estat. De res no serveix que al País Valencià no es facen nous plançons si a Andalusia se segueixen fent-ne».

Una notícia positiva per al llaurador seria que la mútua promoguda per cooperatives i sindicats del camp, com ara la Unió de Llauradors, arribara a crear-se. La Generalitat valenciana, a través de la Conselleria d'Agricultura, hi està interessada. Els pròxims mesos seran decisius.

Les darreres pèrdues de producció degudes a la humitat, la calor i els vents encara no han tingut repercussió en el ritme d'exportacions. Durant la primera setmana de febrer es van vendre fora del mercat espanyol 74.000 tones de cítrics. La quantitat global exportada fins aquell moment pujava a 1.621.298 tones, més de 100.000 tones més que en la mateixa data de l'any passat.

Però el deteriorament de la fruita es deixarà notar molt prompte, com indica Leopoldo Ortiz, director del Comitè de Gestió per a l'Exportació de

Fruits Cítrics: «A primers de març hi haurà un baixó fort en la taronja. La clementina ja ha baixat i, de satsuma, pràcticament no en queda. Tot això farà que al final de la campanya s'exporten menys tones que la campanya passada».

El pròxim descens del ritme d'exportacions s'ha de sumar als baixos preus de tota la campanya: «Enguany es ven a preus molt baixos. Fins ara s'han fet 180.000 milions de pessetes en divises».

El principal problema de l'exportador és trobar mercat per a la fruita, un mercat força difícil amb la competència d'altres països, com ara Marroc, Israel, Itàlia, Califòrnia, etc. «Malgrat tot —manifesta Leopoldo Ortiz— la cota de mercat de l'Estat espanyol es manté. El 45 per cent del cítric que es consumeix a la CEE prové d'ací, igual que fa uns anys».

Leopoldo Ortiz, però, pensa que, per a mantenir el sector, cal «ampliar la cota de mercat, desplaçar la competència, promoure el consum i obrir-se cap a nous mercats».

El Comitè de Gestió per a l'Exportació de Fruits Cítrics va ser creat per decret el 1972 a fi d'«assegurar la presència organitzada dels cítrics espanyols en els mercats exteriors». És un ens col·legiat de naturalesa essencialment privada, a qui l'administració encomana la gestió de l'exportació d'aquest sector, tot conferint-li personalitat jurídica. La seua composició és qüestionada per la Unió de Llauradors, com explica el seu secretari general: «La reconversió del sector no pot abordar-se amb garanties des de l'actual estructura del comitè, on l'agricultura està representada en un 30 per cent, i la resta, en mans del comerç. Exigim la reestructuració del comitè, amb el 50 per cent de representació per a cada banda». □

